

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

ЗВІТ ПРО РЕАЛІЗАЦІЮ СТАНОМ НА КІНЕЦЬ 2024 РОКУ

Про Стратегію розвитку фінансового сектору України

Національний банк України, Міністерство фінансів України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Фонд гарантування вкладів фізичних осіб затвердили нову Стратегію розвитку фінансового сектору України (далі – Стратегія). Органом моніторингу та контролю за реалізацією Стратегії є Комітет з фінансового розвитку при Раді з фінансової стабільності. Рада з фінансової стабільності схвалила Стратегію на засіданні 19 липня 2023 року.

Регулятори фінсектору та ФГВФО презентували Стратегію 29 серпня 2023 року.

Цей документ встановлює актуальні пріоритети та цілі розвитку фінансового сектору, зосереджені на спротиві російській агресії та відновленні країни. Розроблення Стратегії передбачене Меморандумом про економічну та фінансову політику між Україною та Міжнародним валютним фондом.

5 стратегічних цілей включають в себе **26 стратегічних ініціатив** розвитку фінансового сектору України.

Моніторинг досягнення стратегічних цілей здійснюється за **11 індикаторами**, які переважно є якісними. Реалізація Стратегії передбачає виконання **99 стратегічних заходів**, розподілених за стратегічними ініціативами.

У виконанні заходів задіяно більше **16 установ-учасників**.

Стратегія є **безстроковою**, в ній викладено короткий перелік основних індикаторів, важливих у короткостроковій перспективі під час повномасштабної війни, який надалі за потреби буде актуалізовано. У Стратегії враховуються виклики, що постають у двох векторах: спротив російській агресії та відновлення країни. З огляду на це визначені заходи умовно поділені на **такі фокуси**:

- **Фокус 1: «фокус спротиву»** – короткострокові заходи, спрямовані на забезпечення стабільності та недопущення погіршення ситуації у фінансовому секторі та економіці загалом.
- **Фокус 2: «фокус відновлення»** – середньострокові заходи для початку перетворень, що стануть підставою для майбутньої відбудови та зростання економіки, наприклад, зниження бюрократичних бар'єрів, підвищення прозорості та конкурентності середовища, залучення інвестицій тощо.
- **Фокус 1 та Фокус 2** – середньострокові комплексні заходи, спрямовані на забезпечення стабільності та подальшого відновлення і розвитку, частина ключових результатів за якими впроваджуватиметься в короткостроковій перспективі.

Візія фінансового сектору України

Фінансовий сектор України – стійкий, ефективний, конкурентоспроможний, інтегрований у міжнародний простір, здатний протистояти викликам, розвиватися та сприяти відновленню економіки України

Місія фінансового сектору України

Регулювання фінансового сектору забезпечує акумулювання, розподіл й обіг фінансових ресурсів на засадах фінансової стабільності та інклюзії, кібербезпеки та поширення новітніх технологій для сприяння відновленню економіки України та підтримки добробуту громадян

Стратегія **затверджена** рішенням Правління НБУ від 29.08.2023 № 299-рш, рішенням НКЦПФР від 01.08.2023 № 843, рішенням виконавчої дирекції ФГВФО від 03.08.2023 № 954.

Із текстом Стратегії можна ознайомитися на сторінці ["Розвиток фінансового сектору"](#) на сайті НБУ, а також на сайтах інших підписантів Стратегії

Досягнення з розвитку фінансового ринку України у 2023-2024 роках

Проведено оцінку стійкості, що включає AQR та оцінку показників діяльності 20 найбільших банків за базовим сценарієм із визначенням необхідних рівнів нормативів достатності капіталу	Затверджено Стратегію пом'якшення валютних обмежень, переходу до більшої гнучкості обмінного курсу та повернення до інфляційного таргетування	Затверджено Середньострокову стратегію управління державним боргом на 2024–2026 роки	Схвалено Національну стратегію доходів до 2030 року	Затверджено Стратегію з розвитку кредитування
Затверджено Стратегію Фонду розвитку підприємництва	Розширено спектр державних облігацій	Удосконалено систему розкриття інформації емітентами	Реалізовано пілотний проєкт з реєстрації випуску кредитних нот	Затверджено Національну стратегію розвитку фінансової грамотності до 2030 року
Забезпечено допуск цінних паперів іноземних емітентів до обігу на території України, зокрема цінних паперів іноземних емітентів (індекс S&P 500) та боргових цінних паперів	Прийнято Закон України "Про аграрні ноти", який передбачає запровадження нового фінансового інструменту – аграрної ноти як неемісійного цінного паперу	Прийнято ЗУ "Про внесення змін до Закону України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків" та деяких інших законодавчих актів України щодо регулювання та нагляду на ринках капіталу та організованих товарних ринках"	Удосконалено систему управління державними фінансами та публічними інвестиціями	Прийнято Закон України "Про кредитні спілки"

Станом на кінець 2024 року повністю реалізовано або виконується за графіком 87% заходів Стратегії

Факт виконання заходів Стратегії в розрізі статусів та стратегічних цілей станом на кінець 2024 року

Завдяки реалізації заходів ініціативи "Стійкі публічні фінанси" досягнуто суттєвого прогресу за ціллю
I. Відхилення від графіка реалізації заходів цілі II пов'язане передусім із тривалістю прийняття відповідних законів у Верховній Раді України

Стратегічні цілі та ініціативи	Виконано заходів (від усіх заходів за ціллю)	Відповідно до графіка заходів (від усіх заходів за ціллю)	Із незначним відхиленням від графіка заходів (від усіх заходів за ціллю)	Дата початку виконання заходів не настала (від усіх заходів за ціллю)
Загалом ціль I. Макроекономічна стабільність (8 заходів)	2 25%	6 75%		
1.1. Стійка гривня (1 захід)		1		
1.2. Стійкі публічні фінанси (4 заходи)	2	2		
1.3. Посилення довгострокової стійкості пенсійної системи (3 заходи)		3		
Загалом ціль II. Фінансова стабільність (27 заходів)	2 7%	21 79%	2 7%	2 7%
2.1. Узгодження регуляторних підходів (1 захід)		1		
2.2. Збалансоване регулювання та нагляд, спрямовані на розвиток фінансових установ (5 заходів)	1	4		
2.3. Збалансоване регулювання та нагляд, спрямовані на розвиток ринків капіталу (5 заходів)	1	4		
2.4. Стійкі та спроможні ринки капіталу (6 заходів)		4	2	
2.5. Розвиток фінансових установ державної форми власності (4 заходи)		4		
2.6. Створення комплексної системи оздоровлення та виведення з ринку неспроможних установ (2 заходи)		1		1
2.7. Посилення стійкості та ефективності систем гарантування вкладів та інвестицій (4 заходи)		3		1

**Заходи цілі III та цілі IV виконуються відповідно до запланованого графіка.
Частина заходів цілі III має тривалий горизонт виконання, початок їх реалізації
запланований на подальші періоди**

Стратегічні цілі та ініціативи	Виконано заходів (від усіх заходів за ціллю)	Відповідно до графіка заходів (від усіх заходів за ціллю)	Із незначним відхиленням від графіка заходів (від усіх заходів за ціллю)	Дата початку виконання заходів не настала (від усіх заходів за ціллю)
Загалом ціль III. Фінансова система працює на відновлення країни (34 заходи)		26 76%		8 24%
3.1. Підтримка та розвиток економіки (8 заходів)		6		2
3.2. Розвиток сталого фінансування (5 заходів)		4		1
3.3. Розвинена інфраструктура ринків капіталу (5 заходів)		2		3
3.4. Упровадження нових видів та удосконалення існуючих фінансових інструментів (8 заходів)		7		1
3.5. Відповідальний та інклюзивний фінансовий ринок (7 заходів)		6		1
3.6. Відновлення фінансового сектору (1 захід)		1		
Загалом ціль IV. Сучасні фінансові послуги (10 заходів)		10 100%		
4.1. Розвиток інфраструктури цифрових фінансових послуг (4 заходи)		4		
4.2. Автоматизація і безпаперові технології надання фінансових послуг (2 заходи)		2		
4.3. Регулювання віртуальних активів (1 захід)		1		
4.4. Цифрова оборона фінансового сектору (2 заходи)		2		
4.5. Відновлення фінансової інфраструктури (1 захід)		1		

Більшість заходів цілі V має тривалий горизонт реалізації.
95% заходів цілі V виконується відповідно до запланованого графіка

Стратегічні цілі та ініціативи	Виконано заходів (від усіх заходів за ціллю)	Відповідно до графіка заходів (від усіх заходів за ціллю)	Із незначним відхиленням від графіка заходів (від усіх заходів за ціллю)	Дата початку виконання заходів не настала (від усіх заходів за ціллю)
Загалом ціль V. Інституційна спроможність регуляторів та ФГВФО (20 заходів)		19 95%	1 5%	
5.1. Забезпечення безперервності роботи регуляторів та ФГВФО (5 заходів)		5		
5.2. Міжнародне співробітництво (4 заходи)		4		
5.3. Підвищення операційної ефективності регуляторів та ФГВФО (2 заходи)		1	1	
5.4. Цілісна, комплексна ІТ-інфраструктура для державних відомств (7 заходів)		7		
5.5. Підвищення інституційної спроможності та фінансової незалежності регуляторів та ФГВФО (2 заходи)		2		
Загалом усі цілі (99 заходів)	4 4%	82 83%	3 3%	10 10%

Детальніше про реалізацію Стратегії за 2024 рік

Динаміка значень індикаторів Стратегії (1/2)

Стратегічні цілі	Стратегічні індикатори	Значення індикатора станом на 01.07.2023	Значення індикатора на кінець 2024 року
Ціль I. Макроекономічна стабільність	Індекс споживчих цін є на рівні менше 15%	12,8%	12%
	Утримання спреда між готівковим та офіційним курсом гривні до долара США менше 5%	1,9%	0,7%
Ціль II. Фінансова стабільність	Проведено оцінку стійкості, що включає AQR та стрес-тестування банків	Проведено оцінку стійкості, що включає AQR та оцінку показників діяльності 20 найбільших банків за базовим сценарієм із визначенням необхідних рівнів нормативів достатності капіталу	Схвалено концепцію оцінки стійкості банків і банківської системи в 2025 році
	Зареєстровано проєкт закону щодо впровадження комплексної системи оздоровлення, врегулювання неплатоспроможності та виведення з ринку неспроможних установ (директива ЄС BRRD)	Проект закону не зареєстровано	Проект закону не зареєстровано (згідно з п.53 Меморандуму з МВФ – планується виконання індикатора після відміни воєнного стану)
	Інструменти врегулювання NPL доступні	Не врегульовано	Розроблено та прийнято стратегію врегулювання NPL у межах Стратегії з розвитку кредитування
	Запроваджено законодавче регулювання інвестиційних рахунків	Не запроваджено	Супровід у Верховній Раді України проєкту Закону України від 06.10.2022 №8111

Динаміка значень індикаторів Стратегії (2/2)

Стратегічні цілі	Стратегічні індикатори	Значення індикатора станом на 01.07.2023	Значення індикатора на кінець 2024 року
Ціль III. Фінансова система працює на відновлення країни	Запроваджено страхування воєнно-політичних ризиків	Не запроваджено	Супровід у Верховній Раді України проекту Закону України від 30.12.2024 №12372
	Законодавче регулювання діяльності рейтингових агентств приведено у відповідність до вимог ЄС	Не приведено у відповідність до вимог ЄС	Верховна Рада України прийняла Закон України від 19.09.2024 № 3981-IX
Ціль IV. Сучасні фінансові послуги	Сформовано дорожню карту з відновлення надання фінансових послуг на деокупованих територіях як частину плану деокупації територій України	Ні	Розроблено план дій щодо забезпечення функціонування сервісу та план комунікацій із банками
	Ринок віртуальних активів законодавчо врегульовано	Ринок віртуальних активів законодавчо не врегульовано	Супровід у Верховній Раді України проекту Закону України від 07.11.2023 №10225
Ціль V. Інституційна спроможність регуляторів та ФГВФО	Забезпечено фінансову та інституційну спроможність НКЦПФР	Не забезпечено	22 лютого 2024 року прийнято Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків" та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення державного регулювання та нагляду на ринках капіталу та організованих товарних ринках"